

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

Pr. 138/14.04.22
CAI

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-2496 din 28.04.2022

La nr. 138 din 14.04.2022

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice nr.1100/2000 (art.1 și art.5).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Iulian RUSU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>1019</u>		
" <u>23</u> "	<u>05</u>	20 <u>22</u>
Ora		

1. The first part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/7913 din 27.04.2022

la proiectul de lege pentru modificarea Legii cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice nr.1100/2000 (art.1 și art.5)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este un grup de deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul la proiectul prenotat al părților interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Proiectul de lege prevede introducerea unei noi noțiuni în Legea nr.1100/2000 și anume noțiunea de „băutură alcoolică energizantă”, precum și prevede interzicerea fabricării și circulației acestei băuturi.

Autorul menționează în nota informativă că *„la momentul actual în Republica Moldova fabricarea și circulația băuturilor energizante și băuturilor tonifiante cu conținut de alcool nu este reglementată de niciun act normativ sectorial”*.

La fel, autorul relevă practica altor state privind reglementarea juridică a fabricării și circulației băuturilor alcoolice energizante.

În finalul notei, autorul menționează că *„reieșind din experiența internațională, dar și impactul negativ demonstrat al băuturilor energizante cu conținut de alcool se propune operarea modificărilor în Legea nr.1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice (...), și anume interzicerea fabricării și circulația băuturii alcoolice energizante”*.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin asigurarea sănătății populației prin excluderea fabricării și circulației băuturilor alcoolice energizante.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

Examinând conținutul notei informative a proiectului supus expertizei se constată că aceasta întrunește condițiile menționate în art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

În nota informativă se menționează că *„deși la prima vedere se poate preconiza o scădere a încasărilor la bugetul de stat în urma interdicției fabricării și circulației băuturii alcoolice energizante, în practică nișa ocupată pe piață de această categorie de băutură va fi ocupată de alte categorii apropiate, precum băuturile energizante non-alcoolice (clasice) sau băuturile slab-alcoolice fără conținut de cafeină sau alte substanțe tonifiante.”*

Totodată, se menționează că „având în vedere impactul negativ demonstrat al băuturilor alcoolice energizante, se poate preconiza un impact fiscal pozitiv prin diminuarea costurilor de sănătate în urma interzicerii comercializării acestei categorii de bunuri”.

Totodată, nota nu face referință dacă promovarea proiectului este corelată cu politicile statului în domeniul bugetar-fiscal, deoarece proiectul are tangență directă cu constituirea bugetului de stat.

Potrivit art.131 alin.(4) din Constituție „Orice propunere legislativă sau amendament care atrage majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern”. Curtea Constituțională în Hotărârea nr.6 din 13.03.2014 stabilește că „legiuitorul constituant a urmărit necesitatea obținerii acceptului obligatoriu al Guvernului în privința oricăror propuneri legislative sau amendamente care implică majorarea sau reducerea veniturilor, cheltuielilor sau împrumuturilor”.

Astfel, se impune ca proiectul să fie analizat de către Parlament doar urmare a avizului pozitiv din partea Guvernului.

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Potrivit art.30, pct.2 din anexa nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, „În cazul proiectelor actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător, suplimentar se descriu concluziile și propunerile înaintate în cadrul studiilor de cercetare, precum sau rezultatele analizei ex ante sau ale analizei impactului de reglementare.

Se prezintă argumentarea, în baza evaluării beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și, după caz, analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv prin prisma respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului”.

Conform art.13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, „(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.”

În acest sens, propunem autorului a anexa la nota informativă analiza impactului de reglementare la proiectul prenotat în care se vor identifica obiectivele, se vor identifica, analiza și compara opțiunile.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează în mod direct activitatea entităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în acesta. Urmare a aprobării proiectului, autoritățile statului urmează să examineze implementarea uniformă a prevederilor acestuia în partea ce ține de interdicția privind fabricarea și circulația băuturilor alcoolice energizante.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de lege prevede introducerea unei noi noțiuni în Legea nr.1100/2000 și anume noțiunea de „băutură alcoolică energizantă”, precum și prevede interzicerea fabricării și circulației acestei băuturi.

Autorul menționează în nota informativă că „la momentul actual în Republica Moldova fabricarea și circulația băuturilor energizante și băuturilor tonifiante cu conținut de alcool nu este reglementată de niciun act normativ sectorial”. La fel, autorul relevă practica altor state privind reglementarea juridică a fabricării și circulației băuturilor alcoolice energizante. În finalul notei, autorul menționează că „reieșind din experiența internațională, dar și impactul negativ demonstrat al băuturilor energizante cu conținut de alcool se propune operarea modificărilor în Legea nr.1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice (...), și anume interzicerea fabricării și circulația băuturii alcoolice energizante”.

Urmare a examinării proiectului, menționăm că în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție.

27.04.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Vadim CURMEI, Inspector principal

